

ХҮДӨӨГЭЙ БАРИЛГАДА-ИНДУСТРИАЛЬНА АРГА

Төрүүд, хүдөө тосхонуудтаа шугаар арга зоной ажабайдалаа саашаа адилрхуу болгох, болон тосхойн хоорондох худалдаа-экономическа болон шуурно-ажуудалай илгээг ашигла хэмжээнүүдэ харгалзан арай ажаахыг хүжээхэ энэ жэлэй түсэбүүд тушаа парти XIII съездын баталан абаар Директиванууд дотор тэмдэглэсэн. Коммунист партиин харгалзан энэ шухала зорилгыг бодор бодуулга хэмжээнүүдэй хамт түсэбүүдэд хэдэе тосхонуудта барилга үргэн далайсатарай ажилла, үйлдэбэрин, культурно-ажуудалай, байрын гэрээгээр олоор, түргөөр барилга үргэн болгоно.

Хүдөө нутагуудай ажаллаг голтууда ажуулагдай адил болон түхэлтэйгөөр барилга үргэн байрауд соо ажуулахы, харгалзан таарамжаатай зохид хургуулиудта үхүүбүүдэ хургахы, хургуули тэрэй хайхан ордонууд үргэн сэрөөгэй сагаа үнэргэхыг зоноо. Хүдөөгэй зоной ажаллагдай эрилтэ хангахыг практикнүүдэ барилга эрилтэ танида.

Республикнай хүдөө нутагуудта хаахангүй элдэ барилга үргэн эрилтэ. Мүнөө үеын хүдөө таарма гэр байранууд, шуурно-ажуудалай ажи зурганууд, үйлдэбэрин барилганууд түгээ түхэл шарай хубилгана, болон шухалай болгожо байна. Хүдөөгэй барилгын управлений барилга-хабаргалтын зарим үйлдэбэрин, «Бурятцелинстрой» трест гол түлэб хүдөөгэй барилга үргэнэ. Барилгын энэ организацын хүдөөгэй жэлнүүдэ барилга үргэн эрилтэ барилгын төннө. Республикнэй колхоз, совхозуудта болхоогдон малай байр, байрануудта гадна, промышленна предприятие, культурна ажаллагдай, коммунальна ажлын барилга эрилтэ. Трестин байрлагдан 1961 онойхитой сагтаа трестин хэвн ажалла үргэн нэлонд жэлдэ хоёр дахин үргэн байна. Харооёе урдан хүдөөгэй барилга-хабаргалтын баганы организацын үхүүбүүдэ эрилтэ барилга мотуор бүтээгдээг хургална, үхүүбүүдэ хоёр жэлэй үргэнэ томо, хабаргалма түргөөр үргэн зүйлнүүдээр, хиринсээр үргэн болго, оньхожоруулма тэрэй колононууд эмхидхэгдээ.

Хүдөө нутагонууд хүдөө нутагуудта барилга эрилтэ шэнэ хэй болгоно. Тэдэ барилга-хабаргалтын управлений зарим баганы ажиллагтай, манай эрхэ байдалаа барилга хаа таарамжаатай зорилго организацы болгоно юм. Мүнөө үеын хүдөө нутагуудта олон мэдэ баганаг барилганууд үргэн эрилтэ. Тэдэнэй олон мэдэ бөө бөө, нуурин тосхонуудтаа хоёр газарта оршодог. Энэ эрхэ байдалаа барилга үргэн бэлэн бэлэн. Харин мүнөө үеын техникээр—башенна, автокрануудар, бульдозер, экскаватор, ондоо механизмаар хангалдан оньхожоруулма колононууд нэгэ газарнаа ондоо тээшээ нүүжэ, барилга хэжэ байдаг. «Бурятцелинстрой» трестин оньхожоруулма 5 колонно республикнэйгэ бүхы совхозуудта элдэ барилга үргэнэ.

Улаан-Удын, Харанхойн нуудан колонно үнэргэн жэлэй түсэбтэ үлүүлэн дүүргэнхэй. Улаан-Удын 173-дахин колонно нэгэ миллион 661 мянган түхэрэйгэй барилга-хабаргалтын ажал хэжэ түсэбөө хоёр үлүүлэн дүүргэн байна. Харанхойн 466-дахин колонно түсэбөөр хараагдан хоёр миллион 14 мянган түхэрэйгэй орондоо хоёр миллион 248 мянган түхэрэйгэй барилга-хабаргалтын ажал юм. Тус организацын үнэргэн жэлэй гөрйотой ашаг олоотойгөөр түгээхөө. Бурядай хүдөө ажачын туршлагын станцин үйлдэбэрин барилга, гэр байра, Улаан-Удын шуурнуудай фабрикт түрүүшн ээлжээн, Шучье нуур шадартын аяллагшадтай базаа, Хаягтын гидрометеорологическа техникумтай комплекс, хүүгэдэй эмхи зургаа, хургуули, клубууд, малай байра, байрын гэрнүүд энэ колононуудай хүсөөр барилдана. Хүдөөгэй барилгада хабаргалма түмэр-бетонно зүйлнүүд хэрэглэжэ эхилдэ, барилга индустриальна арга бүтээгдээг боложо байна. Энээнэй ашаар барилгын болзор хороохо, шаарьен хайжаруулха, үнэ сэнгьен хямдаруулха талаар гөрйотой алхам хэгдээ.

Барилгын хаахангүй олоор эрилтэжэ байбашье, хүдөөгэй эрал зоной, мун улам эхээр хүтээжэ байхан хүдөө ажачын эрилтэ хангахы барилганууд хараагдан саг болзор соогоо ашагдалаа тушаагдангүй, зарим ушарта барилгын шаарь муу, өөрнө үнэ сэн үшөө эхэ байнаар. Нимэ байдала шалтаган юуб гэхэдэ, хабаргалма түмэр-бетонно хэрэгсэлнүүдэ, гэр байрын деталнууды, ондоошье материал промышленна аргаар бүтээхэ өнөөгүдэ индустриальна базаа хүдөө нутагуудта үшөө байгуулагдаагүй гэхээ. Тимэбээ барилга түргөөр, хямдаар, хайнаар барилга хэрэгтэ элдэ бэрхшээл тохотолон занда.

«Бурятцелинстрой» трест хэдэн жэлэй саада тээ үйлдэбэрин өөрнө түсхэй үндэс нуурн байгуулжа эхилдэ хэн. Индустриальна барилгада хэрэгтэй материалнууды бүтээхэ предприятиенууд Хуралхаанда, Зэдээ, Хоридо, Гусинозерскэ барилгажа захалган байгаа. Тэдэ тэдэнэй барилга мунгэ зөөрин саг соогоо үгтөөгү, харгалтэй документацийн бэлдэгдээгү дээрээ унжагайна. Хорин, Хуралхаанай баазануудай түрүүшн ээлжээн байша ондой туршида ашагдалаа тушаагдана юм. Тинхэлдэ гансахан Хуралхаанай комбинат жэлдээ 10 мянган

кубометр хабаргалма зүйлнүүдэ бүтээхэ шадалтай болохо. Мүнөө бүхы трест жэл соо оройдоо 8 мянга шахуу кубометр хабаргалма зүйлнүүдэ үйлдэбэрин «Буржелебетон» нэгэдэлэй предприятиенуудтаа абаа. Энэнь тэдэнэй хэрэглэжэ хантангүй. Харин Улаан-Удэнэ хүдөө нутагуудта, холын Баргажан, Хурамхаан хүрэтэр нимэ зүйлнүүдэ шэрэхэдэ, транспортна эхэ гаргаша хэглэжэ, барилгын үнэ сэн эхэ болгоно.

Хүдөө нутагуудта энэ жэлдэ бүрнэ эхэ барилга хэгдэхээр хараагдана. Барилгын гансахан организацын — «Бурятцелинстрой» трест республикнэйгэ совхозуудта 4 миллион түхэрэйгэй, колхозуудта 700 мянган түхэрэйгэй барилга-хабаргалтын ажал хэжэ түсэбтэй. Тинхэлдэ хайнаар үнэргэн жэлэй декабрь соо эмхидхэгдэн шэнэ организацын — «Бурятмехколхозстрой» нэгэдэл колхозуудай захилгаар 3,5 миллион түхэрэйгэй барилга-хабаргалтын ажал хэжэ юм. Барилга зүбөөр эмхидхэхэ, хэрэгтэй техникескэ документаци бэлдэхэ арга боломжо энээнхээ урда колхозуудта үгы байгаа гэхээр. Хэрэгтэй проектн, түсхэй документацийн саг соо бэлдэгдээгү дээрээ барилга тайлагуудта ушар үзэгдөө. Харин мүнөө нимэ бүхы ажал республикнэй колхоз хоорондын «Бурятмехколхозстрой» нэгэдэлдэ даалгажа үгтээ. Тэрэнэй дэргэдэ эмхидхэгдээ проектн-сметнэ бюро хэрэгтэй проект, техникескэ документаци бэлдэжэ байха юм. Энэ организацын барилга эрилтэ техникээр хангалжа эхилдэ, өөрнө индустриальна баазатай болохо хэмжээн хараагдана.

Хүдөө газарнуудта барилга үргэн далайсатаргаар эрилтэ арга боломжо республика доторнай яһалта бии. Барилгын хэрэгтэй материал бии, түсхэй организацын байгуулагданхай, малан абахаар түрүү дүй дүршэлтэй болон барилгашадны олои. Бии байхан дугадалаа богони саг соо эсэлдэхэ, энэ жэлэй барилга-хабаргалтын хүдэсэрин түсэб, Совет засагай 50 жэлэй ойн хүндэлдэ абахан социале уялгалаа заагагуй дүүргэхэ зорилго хүдөөгэй барилгашадтай урда табигдана. Барилгын материалнууды промышленна аргаар үйлдэбэрилхэ индустриальна базаа байгуулха ажачы бүхы хэмжээгээр түргөөр эхэ шухала. Энэ зорилго бөөлүүбэл, барилгыг түргөөр дүүргэхэ, шаарьен хайжаруулха, өөрнө үнэ сэн хямдаруулха арга олохо. Нимэ ажал дүүргэхэ түрүүшн алхам хэгдэбашье, үшөө эхэ анхараг оролдого, эдөөн үүсхэл гаргаша хэрэгтэй болгоно.

БУРЯДА УНЭН

КПСС-эй Бурядай обкомой, Бурядай АССР-эй Верховно Советэй, Министруудэй Советэй орган

№ 70 (11364) | 1967 оной мартын 24, пятница | Сэн 2 мүнгэн

Елена Тюринова Марина Судойкина хоёр Улаан-Удын түмэр-бетон зүйлнүүдэ бүтээгдэ заводто ажалладаг юм. Эдэнэр коллектив соогоо хүндэтгэй болохоор үннэй. Агууехэ Октябрин 50 жэлэй ойн хүндэлдэ дээшлүүлэгдэн уялга абаад, амжалтатайгаар ажаллана, үдэр бүрингөө нормые ходоодо үлүүлэн дүүргэжэ байдаг. Зурга дээрэ: Е. Тюринова, М. Судойкина хоёр ажалдаа.

Ф. СОРОКИННОН фото.

ХЭНДЭШЬЕ БУЛИГДАНАГҮЙ

Пүсэг Яалсаранова ферма тээшэ ларалтайгаар алхана. Олон жэлдэ хаалинан ябаа. Мүнөө тэрэндэ ямаршэ заабын үргэхэ гүйт. Харин тэрэнэй дүй дүршэлдэ сугтаа ажалладаг нухадны хэвн абадаг байжа болоо. «Пүсэг бэрхэ хаалина»—нигэжэл олон хүнүүдэй хэлэжэ байхынь дууда нэм.

Хайнан гэдэ нутагтаа суурхааб? Эхэ үү наадаг хадаа магтуула гэхэлэн, тэрэ хаалинагэй нэгэл талын харагдана бишүү. Тэдэ бодог үзэхэдэ, энэ хаалинагэй өөрнө оролдого гаргадаг хүн. Ажалдаа сэдхэхэлэ табигдэ. Нимэл хадаа түрүү олоо аргата бэрхээр хураан байна бишүү. Нимэл байналдаа магтуула, мурьсоондэ эрхилжээ ябаана.

Убэлэй харанууд! Ажаллада ямар шанта байдаг бэ! Январь, февраль нара гэшмэнэй хаалинда хүндэтгэнэ. Тингээшье наа, нухэр Яалсаранова ажаллажа мадана. Үнэдээ хайнаар эдээлүүлхые оролдого, харууналжа шадда. Хоёр нарын мурьсоонэй дүн гаргахдаа, энэ ахэнэр үнээн бүрнөө 414 килограмм үү наажархидан байна. Хүсэл зоригнан элдэ харагдана ха юм. Ажалдаа хэндэшье булигданагүй.

Энэ хаалинагэй амараар үлдэдэг тухай бонирхоо хада фермын даашаа Ольга Дабавина Гармавашье: «бэрхэлэ эхэнэр даа» гэлээ, гуримшуула. Энээнхээ урагша жэлнүүдтэ үнэдээг тэжээл буйдуулха хэрэгтэ бага анхарал табигладаг хэн. Мүнөө бүрнэ ондоо болонхой. Наамхай үнээт үнээтэ байлгадагана. Тус тусгаа эдээлүүлэгдэнэ. Хү эхэлэй үнээтэ эхэ гэжээл үгтэдэг. Голоомо гидролино аргаар буйдуулагдана, бардаа худгалдана. Талха тарьянай зүйл үшөө нэмээжэ үгтэдэг болоо. Найман литр хү үгээг үнээтэ дурбан килограмм концентрат аюулагдааг болоо.

В. ТУБАНОВ. Улаан-Удын аймаг.

Улаан-Удын «Электромашина» оид коллективийд Агууехэ Октябрин социале революциин жэлэй ойн хүндэлдэ дээшлүүлэгдэн уялга абанхай. Хүдэлмэний олохын элдэ мэргэжэл болон хойнохоо оролдого ашага гагнууршад үндэр бүтээг ажаалаара коллектив соогоо үргэнэ.

В. БУРМАКИНАЙ фото.

ПУБЛИКН КИЛОХОЗ, СОВХОЗУДАЙ ГҮРЭНДЭ МЯХА, ҮНДЭГЭ, ХҮ ХУДАЛДАХА НЭГЭДЭХИ КВАРТАЛАЙ ТҮСЭБЭЙ ДҮҮРГЭЛТЭ ТУХАЙ

1967 оной мартын 20-ной мэдээн (Түсэбэй дүүргэлтэ процентээр)

Аймаг	Мяхан	Үндэгэн	Хү тушаалга	
			Бүхмдөө	Нэгдөндө-нойхитой сасуулагда
Бурядай	99,4	89	93	122
Түрээ	118	122	83	103
Ой	133	134	100,3	116
Түвэй	190	3,6 дахин	97	110
Түвэй	135	—	103	117
Түвэй	93	151	89	105
Түвэй	163	44	104	115
Түвэй	96	90	97	113
Түвэй	3,4 дахин	56	93	114
Түвэй	118	53	94	99
Түвэй	111	76	94	118
Түвэй	73	113	103	119
Түвэй	107	106	118	149
Түвэй	137	96	101	115
Түвэй	—	—	105	217
Түвэй	109	109	96	117
Түвэй	173	135	99,7	108
Түвэй	118	111	98	116

СОВЕТСКЭ ДЕЛЕГАЦИ ХАНОЙ ОРОБО

Соёл культурын, научна харилсаа холбоо байгуулха түсэб тухай хэлсээ хэвн тулалдажа, тэмжээгэ саашадаашье үзүүлхээр совет хүнүүд хусэд шидэнги байна. Амжалтатайгаар хүжээжэ байхан совет культурын болон научна харилсаа холбоон мун лэ нимэ зорилготой гэдэ тэрэ хэлээ. Гэгээрэлэй, эдүүрше хамгаалгын, эрдэлэ наукин талаар холбоо барисаан манай аха дүүгэй харилсаануудта элсээг хүүри ээлдэ. Жилээлхэдэ, гансахан лэ нелонд жэлдэ 500 ыетнамец совет хургуулинууды дүүргэжэ гараа.

Мордохынгоо урда тээ ТАСС-ай корреспондентай хөөрлэдэхэдэ С. К. Романовский нигээжэ ошондоо тэмдэглээ. СНА-тай гэмта муухай эээрхэг түрнхэй аюула

гада эсэргүүсэн, ыетнамец арайл хэжэ байхан үнэн зүб тэмдэглэ ахи ошын тулалдамжа, тэмжээгэ саашадаашье үзүүлхээр совет хүнүүд хусэд шидэнги байна. Амжалтатайгаар хүжээжэ байхан совет культурын болон научна харилсаа холбоон мун лэ нимэ зорилготой гэдэ тэрэ хэлээ. Гэгээрэлэй, эдүүрше хамгаалгын, эрдэлэ наукин талаар холбоо барисаан манай аха дүүгэй харилсаануудта элсээг хүүри ээлдэ. Жилээлхэдэ, гансахан лэ нелонд жэлдэ 500 ыетнамец совет хургуулинууды дүүргэжэ гараа.

ПАРТИ БОЛОН АРАДАЙ БАТА НЭГЭДЭЛ

Грузин, Азербайжанай, Лезгийн, Киргизий, Армийн болон Эстонин союзна республикнүүдэ Верховно Советүүдэ депутатнууды дундга 1967 оной мартын 19-ной вэкресиндэ болон парти болон арадай бата нэгэдэлдэ, КПСС-эй XIII съездын харгалзан түсэбүүдэ амжалтатайгаар бөөлүүлхэ, Агууехэ Октябрин 50 жэлэй ойн эрхилжээ угтахы амжалттай ажиллажэ байхыг хүндэтгэнэ. Агаар хургуула.

ШЭНЭ ДААЛГАВАРИНУУДЫЕ ДҮҮРГЭХЭЭР ВЭЛЭН!

ВЛКСМ-эй ЦК-да уулзалга болоо

Ленинскэ комсомолой даалгабаринуудай дүүргэгдэн тухай илалтын хоёр рапорт мартын 22-но ВЛКСМ-эй Центральна Комитетдэ үгтэн байна. Табан хатуулжалтай санаад—Бауманай нэрэмжэтэ МВТУ-да хүмүүжүүлэгдэн Москва—Скандинавин гурвүүдэй нислэлнүүд гэнэн маршрутдаар түргэн саг соо аяншан тухайгаа эхилдэ. Скандинавин залуучуудтай сэдхэл хуралдай, Ламмере болон Стокгольмд тухай, Ламмере болон Стокгольмд Лениний ажануудан, ажаллахан нэрэмжэтэ МВТУ-да хүмүүжүүлэгдэн Москва—Скандинавин гурвүүдэй нислэлнүүд гэнэн маршрутдаар түргэн саг соо аяншан тухайгаа эхилдэ. Скандинавин залуучуудтай сэдхэл хуралдай, Ламмере болон Стокгольмд тухай, Ламмере болон Стокгольмд Лениний ажануудан, ажаллахан нэрэмжэтэ МВТУ-да хүмүүжүүлэгдэн Москва—Скандинавин гурвүүдэй нислэлнүүд гэнэн маршрутдаар түргэн саг соо аяншан тухайгаа эхилдэ. Скандинавин залуучуудтай сэдхэл хуралдай, Ламмере болон Стокгольмд тухай, Ламмере болон Стокгольмд Лениний ажануудан, ажаллахан нэрэмжэтэ МВТУ-да хүмүүжүүлэгдэн Москва—Скандинавин гурвүүдэй нислэлнүүд гэнэн маршрутдаар түргэн саг соо аяншан тухайгаа эхилдэ. Скандинавин залуучуудтай сэдхэл хуралдай, Ламмере болон Стокгольмд тухай, Ламмере болон Стокгольмд Лениний ажануудан, ажаллахан нэрэмжэтэ МВТУ-да хүмүүжүүлэгдэн Москва—Скандинавин гурвүүдэй нислэлнүүд гэнэн маршрутдаар түргэн саг соо аяншан тухайгаа эхилдэ. Скандинавин залуучуудтай сэдхэл хуралдай, Ламмере болон Стокгольмд тухай, Ламмере болон Стокгольмд Лениний ажануудан, ажаллахан нэрэмжэтэ МВТУ-да хүмүүжүүлэгдэн Москва—Скандинавин гурвүүдэй нислэлнүүд гэнэн маршрутдаар түргэн саг соо аяншан тухайгаа эхилдэ. Скандинавин залуучуудтай сэдхэл хуралдай, Ламмере болон Стокгольмд тухай, Ламмере болон Стокгольмд Лениний ажануудан, ажаллахан нэрэмжэтэ МВТУ-да хүмүүжүүлэгдэн Москва—Скандинавин гурвүүдэй нислэлнүүд гэнэн маршрутдаар түргэн саг соо аяншан тухайгаа эхилдэ. Скандинавин залуучуудтай сэдхэл хуралдай, Ламмере болон Стокгольмд тухай, Ламмере болон Стокгольмд Лениний ажануудан, ажаллахан нэрэмжэтэ МВТУ-да хүмүүжүүлэгдэн Москва—Скандинавин гурвүүдэй нислэлнүүд гэнэн маршрутдаар түргэн саг соо аяншан тухайгаа эхилдэ. Скандинавин залуучуудтай сэдхэл хуралдай, Ламмере болон Стокгольмд тухай, Ламмере болон Стокгольмд Лениний ажануудан, ажаллахан нэрэмжэтэ МВТУ-да хүмүүжүүлэгдэн Москва—Скандинавин гурвүүдэй нислэлнүүд гэнэн маршрутдаар түргэн саг соо аяншан тухайгаа эхилдэ. Скандинавин залуучуудтай сэдхэл хуралдай, Ламмере болон Стокгольмд тухай, Ламмере болон Стокгольмд Лениний ажануудан, ажаллахан нэрэмжэтэ МВТУ-да хүмүүжүүлэгдэн Москва—Скандинавин гурвүүдэй нислэлнүүд гэнэн маршрутдаар түргэн саг соо аяншан тухайгаа эхилдэ. Скандинавин залуучуудтай сэдхэл хуралдай, Ламмере болон Стокгольмд тухай, Ламмере болон Стокгольмд Лениний ажануудан, ажаллахан нэрэмжэтэ МВТУ-да хүмүүжүүлэгдэн Москва—Скандинавин гурвүүдэй нислэлнүүд гэнэн маршрутдаар түргэн саг соо аяншан тухайгаа эхилдэ. Скандинавин залуучуудтай сэдхэл хуралдай, Ламмере болон Стокгольмд тухай, Ламмере болон Стокгольмд Лениний ажануудан, ажаллахан нэрэмжэтэ МВТУ-да хүмүүжүүлэгдэн Москва—Скандинавин гурвүүдэй нислэлнүүд гэнэн маршрутдаар түргэн саг соо аяншан тухайгаа эхилдэ. Скандинавин залуучуудтай сэдхэл хуралдай, Ламмере болон Стокгольмд тухай, Ламмере болон Стокгольмд Лениний ажануудан, ажаллахан нэрэмжэтэ МВТУ-да хүмүүжүүлэгдэн Москва—Скандинавин гурвүүдэй нислэлнүүд гэнэн маршрутдаар түргэн саг соо аяншан тухайгаа эхилдэ. Скандинавин залуучуудтай сэдхэл хуралдай, Ламмере болон Стокгольмд тухай, Ламмере болон Стокгольмд Лениний ажануудан, ажаллахан нэрэмжэтэ МВТУ-да хүмүүжүүлэгдэн Москва—Скандинавин гурвүүдэй нислэлнүүд гэнэн маршрутдаар түргэн саг соо аяншан тухайгаа эхилдэ. Скандинавин залуучуудтай сэдхэл хуралдай, Ламмере болон Стокгольмд тухай, Ламмере болон Стокгольмд Лениний ажануудан, ажаллахан нэрэмжэтэ МВТУ-да хүмүүжүүлэгдэн Москва—Скандинавин гурвүүдэй нислэлнүүд гэнэн маршрутдаар түргэн саг соо аяншан тухайгаа эхилдэ. Скандинавин залуучуудтай сэдхэл хуралдай, Ламмере болон Стокгольмд тухай, Ламмере болон Стокгольмд Лениний ажануудан, ажаллахан нэрэмжэтэ МВТУ-да хүмүүжүүлэгдэн Москва—Скандинавин гурвүүдэй нислэлнүүд гэнэн маршрутдаар түргэн саг соо аяншан тухайгаа эхилдэ. Скандинавин залуучуудтай сэдхэл хуралдай, Ламмере болон Стокгольмд тухай, Ламмере болон Стокгольмд Лениний ажануудан, ажаллахан нэрэмжэтэ МВТУ-да хүмүүжүүлэгдэн Москва—Скандинавин гурвүүдэй нислэлнүүд гэнэн маршрутдаар түргэн саг соо аяншан тухайгаа эхилдэ. Скандинавин залуучуудтай сэдхэл хуралдай, Ламмере болон Стокгольмд тухай, Ламмере болон Стокгольмд Лениний ажануудан, ажаллахан нэрэмжэтэ МВТУ-да хүмүүжүүлэгдэн Москва—Скандинавин гурвүүдэй нислэлнүүд гэнэн маршрутдаар түргэн саг соо аяншан тухайгаа эхилдэ. Скандинавин залуучуудтай сэдхэл хуралдай, Ламмере болон Стокгольмд тухай, Ламмере болон Стокгольмд Лениний ажануудан, ажаллахан нэрэмжэтэ МВТУ-да хүмүүжүүлэгдэн Москва—Скандинавин гурвүүдэй нислэлнүүд гэнэн маршрутдаар түргэн саг соо аяншан тухайгаа эхилдэ. Скандинавин залуучуудтай сэдхэл хуралдай, Ламмере болон Стокгольмд тухай, Ламмере болон Стокгольмд Лениний ажануудан, ажаллахан нэрэмжэтэ МВТУ-да хүмүүжүүлэгдэн Москва—Скандинавин гурвүүдэй нислэлнүүд гэнэн маршрутдаар түргэн саг соо аяншан тухайгаа эхилдэ. Скандинавин залуучуудтай сэдхэл хуралдай, Ламмере болон Стокгольмд тухай, Ламмере болон Стокгольмд Лениний ажануудан, ажаллахан нэрэмжэтэ МВТУ-да хүмүүжүүлэгдэн Москва—Скандинавин гурвүүдэй нислэлнүүд гэнэн маршрутдаар түргэн саг соо аяншан тухайгаа эхилдэ. Скандинавин залуучуудтай сэдхэл хуралдай, Ламмере болон Стокгольмд тухай, Ламмере болон Стокгольмд Лениний ажануудан, ажаллахан нэрэмжэтэ МВТУ-да хүмүүжүүлэгдэн Москва—Скандинавин гурвүүдэй нислэлнүүд гэнэн маршрутдаар түргэн саг соо аяншан тухайгаа эхилдэ. Скандинавин залуучуудтай сэдхэл хуралдай, Ламмере болон Стокгольмд тухай, Ламмере болон Стокгольмд Лениний ажануудан, ажаллахан нэрэмжэтэ МВТУ-да хүмүүжүүлэгдэн Москва—Скандинавин гурвүүдэй нислэлнүүд гэнэн маршрутдаар түргэн саг соо аяншан тухайгаа эхилдэ. Скандинавин залуучуудтай сэдхэл хуралдай, Ламмере болон Стокгольмд тухай, Ламмере болон Стокгольмд Лениний ажануудан, ажаллахан нэрэмжэтэ МВТУ-да хүмүүжүүлэгдэн Москва—Скандинавин гурвүүдэй нислэлнүүд гэнэн маршрутдаар түргэн саг соо аяншан тухайгаа эхилдэ. Скандинавин залуучуудтай сэдхэл хуралдай, Ламмере болон Стокгольмд тухай, Ламмере болон Стокгольмд Лениний ажануудан, ажаллахан нэрэмжэтэ МВТУ-да хүмүүжүүлэгдэн Москва—Скандинавин гурвүүдэй нислэлнүүд гэнэн маршрутдаар түргэн саг соо аяншан тухайгаа эхилдэ. Скандинавин залуучуудтай сэдхэл хуралдай, Ламмере болон Стокгольмд тухай, Ламмере болон Стокгольмд Лениний ажануудан, ажаллахан нэрэмжэтэ МВТУ-да хүмүүжүүлэгдэн Москва—Скандинавин гурвүүдэй нислэлнүүд гэнэн маршрутдаар түргэн саг соо аяншан тухайгаа эхилдэ. Скандинавин залуучуудтай сэдхэл хуралдай, Ламмере болон Стокгольмд тухай, Ламмере болон Стокгольмд Лениний ажануудан, ажаллахан нэрэмжэтэ МВТУ-да хүмүүжүүлэгдэн Москва—Скандинавин гурвүүдэй нислэлнүүд гэнэн маршрутдаар түргэн саг соо аяншан тухайгаа эхилдэ. Скандинавин залуучуудтай сэдхэл хуралдай, Ламмере болон Стокгольмд тухай, Ламмере болон Стокгольмд Лениний ажануудан, ажаллахан нэрэмжэтэ МВТУ-да хүмүүжүүлэгдэн Москва—Скандинавин гурвүүдэй нислэлнүүд гэнэн маршрутдаар түргэн саг соо аяншан тухайгаа эхилдэ. Скандинавин залуучуудтай сэдхэл хуралдай, Ламмере болон Стокгольмд тухай, Ламмере болон Стокгольмд Лениний ажануудан, ажаллахан нэрэмжэтэ МВТУ-да хүмүүжүүлэгдэн Москва—Скандинавин гурвүүдэй нислэлнүүд гэнэн маршрутдаар түргэн саг соо аяншан тухайгаа эхилдэ. Скандинавин залуучуудтай сэдхэл хуралдай, Ламмере болон Стокгольмд тухай, Ламмере болон Стокгольмд Лениний ажануудан, ажаллахан нэрэмжэтэ МВТУ-да хүмүүжүүлэгдэн Москва—Скандинавин гурвүүдэй нислэлнүүд гэнэн маршрутдаар түргэн саг соо аяншан тухайгаа эхилдэ. Скандинавин залуучуудтай сэдхэл хуралдай, Ламмере болон Стокгольмд тухай, Ламмере болон Стокгольмд Лениний ажануудан, ажаллахан нэрэмжэтэ МВТУ-да хүмүүжүүлэгдэн Москва—Скандинавин гурвүүдэй нислэлнүүд гэнэн маршрутдаар түргэн саг соо аяншан тухайгаа эхилдэ. Скандинавин залуучуудтай сэдхэл хуралдай, Ламмере болон Стокгольмд тухай, Ламмере болон Стокгольмд Лениний ажануудан, ажаллахан нэрэмжэтэ МВТУ-да хүмүүжүүлэгдэн Москва—Скандинавин гурвүүдэй нислэлнүүд гэнэн маршрутдаар түргэн саг соо аяншан тухайгаа эхилдэ. Скандинавин залуучуудтай сэдхэл хуралдай, Ламмере болон Стокгольмд тухай, Ламмере болон Стокгольмд Лениний ажануудан, ажаллахан нэрэмжэтэ МВТУ-да хүмүүжүүлэгдэн Москва—Скандинавин гурвүүдэй нислэлнүүд гэнэн маршрутдаар түргэн саг соо аяншан тухайгаа эхилдэ. Скандинавин залуучуудтай сэдхэл хуралдай, Ламмере болон Стокгольмд тухай, Ламмере болон Стокгольмд Лениний ажануудан, ажаллахан нэрэмжэтэ МВТУ-да хүмүүжүүлэгдэн Москва—Скандинавин гурвүүдэй нислэлнүүд гэнэн маршрутдаар түргэн саг соо аяншан тухайгаа эхилдэ. Скандинавин залуучуудтай сэдхэл хуралдай, Ламмере болон Стокгольмд тухай, Ламмере болон Стокгольмд Лениний ажануудан, ажаллахан нэрэмжэтэ МВТУ-да хүмүүжүүлэгдэн Москва—Скандинавин гурвүүдэй нислэлнүүд гэнэн маршрутдаар түргэн саг соо аяншан тухайгаа эхилдэ. Скандинавин залуучуудтай сэдхэл хуралдай, Ламмере болон Стокгольмд тухай, Ламмере болон Стокгольмд Лениний ажануудан, ажаллахан нэрэмжэтэ МВТУ-да хүмүү

УДАРИДАГША

ГАЛУУТА НУУГАЙ автобазыг багасгах коллектив гэхээр бэлэн. Энд өөртөөшье, хамта хүдэлдэг нүхдэвтэйшье эрхлэж эхэлжээ. Хандаг, үүсхэлтэй шударга, үнэн сэхэ алаша хүнүүд олон юм. Тэдний нэгэн—Иван Николаевич Федоровский болно. Тэр хадаа хоёр жэлэй туршада автотээврийн партияна организацины төлгөйлжэ абана. Эрхэм гүүлдэг энэ жолоошон коммунистуудай үмэнэ ехэхан харьмсалгатай байханаа гүн сэдхэлхээ мэдэрлэг, хамаг юмэндэ иматгал нингын талааа хандаг—нимэл хүн. Иван Николаевич хорьд жэлдэ энэ хүдэлхэ зуураа, хүдэлмэришлэй ханал бодомы хойн мэдэх болон. Өөрөө юрын жолоошон хэн тула нүхэдэйгөө хамга ба гашуудал, иналта ба урагшагүйдэлгын ади тэгшаах хуваалсажа ябадаг юм.

«Үйлдэри дээр өһото партина нүдөө үзүүлхэн түгөө юу хэбээ? Хүбихалша ехэ үе саг, үйл хэрэг хадаа алибаа юмэндэ шэнэ эрхлэж, шэнэ удха оруула. Коммунист бүхэнэй тэрэннэ зүбөөр ойгожо, зүрхээрөө мэлээр хынх тулаа саашадаа юу хэбэ шухалад? «Хара алга» халитар ашаажархоб, үдэр хунигүй (ямар халаан тулалдаан) дардам сөөбөө харгыгар дунгинаса табиалуулан ябахандаа, хамтагй түрүүн тэрэнэй толгойн нимэл бодолнуудта абагдг байханын арасалгагүй.

Нэгэл хэб соо мөөгүгээр шударгаархихан мэтэ хүн бүхэн зан

абад, үзэл бодол, шалабарн дүрөөрөөшье ади тэгшэ байдаггүй. Иван Николаевичай урда тээ нэгэ партирт тэндэ байхан гэжэ. Тэрэ өөрынгөө үдэр бүрини ажал хэрэгтэ намаараал, харин олоной дүй түршлээ түшгэлдэггүй, мэрэгээлт болон хүдэлмэришлэй ханамжа зүбөөшье тоологгүй, бөгөөдөөр хэлэбал, буруу, зүбшье байт—хамаагүй — өөрынхээрээ үйлдэдэг хүн хэн гэхэ. Хүн ээнтэй ямаршье холбоогүйгөөр хүдэлхэдэ, муртэй юун үрэ гараал орхино ба.

Коммунист ажалтай ударины, «Социалист мурисоной отиичник» И. Н. Федоровский түрүүшын үдэрүүдээ суглаа хуралшье ехээр зарлаагүй хэн. Харин парти бөгөөдгүй гэлүүн бүхэнэй өөрынгөө зэрэглэе зүбөөр ойлохо харгыне шэнэ партирт шухалада тоолоод, хэн түрүүн үйлдэбэри дээрэ хүдэлдэг коммунистуудай үүрэгэ дэвшүүлэхэ тушаа ехэ оролдогто гаргахан байха юм. Тухайн хажуугаар олоной дундааа онго төлөрхөн үйлдэбэриш түрүүшүүлэе партида абаха талаар тэрэ зарим тады алах хээ. Залуу коммунистууд нүхэл Бохинов, Норбоев, Ванкевич, Чиматов гэгшэ энэ жэлдэ коммунист ажалтай удариныудай хүндэт нэрлэ хүртэхэй.

Өөрөө жинрай жолоошон байгаад, партина ехэ даабарнтай байха гэшээ нэгэ талаараа гүбэтэй, хэсүүшье юм аабза. Эндэл хүн зоноор хүдэлжэ шалаха, эмхидхэхи шалабаринь үнэн дээрэ

хөөрөжэ гарахан уушхан модон мэтэ элрэдэг дэ ха юм даа. Тээд хүн бүхэндэ сэххэлэйнь тулхур оношолжо шалаха эрдэм мэдээ Иван Николаевичта тинэ амарханаар туйлагдаагүй юм.

...Хоорондоо мурисаи хүдэлхэдэ ажалшье эршэтэй, харгышье бүтэсэтэй шэнги байдаг. Олон жэлэй баян дүршэл дээрээ элрэнэн энэ онот аргата Иван Николаевич онго алтарал хандуудад. Агууежэ Октябрийн 50 жэлэй ойн байрай хүндэлдэдэ дэлгэрхөн социалист мурисоондэ тус коллектив шударгыгаар оролсоод, жэлэйнгөө тусэбье ноябрийн 7-до сүм дүүргэхээр зорисонхой. Ямар бригадын илхэ, мун ямарын «хүүл бариха» байханын мүнөөдөө мэдэгдэнгүй. Үе саг эхэлэй үнэн гэршөн болуудан. Табан жэлэй хоёртохи жэлдэ тэгшээр хайн эршэ абанхай.

— Манай коммунистууд хүдэлмэрийн сагые арбалха, химгэдэхэ тушаа шанга тэмсал соносонхой. Юуб гэхэдэ, хүдэлмэрийн нэгэ час гэшэ нэгэ тонно «Хара алганаар» тэнтэй юм. Манайшье хадаа харууланай үдэрүүдээ Энэ талаар партинын гэлүүд П. Малагин, Г. Алексеев, Д. Чимитов, Р. Пестов, Д. Норбоев, И. Ванкевич гэгшэд бусадта хайн жэжээ харуула. Тэдэнэй жолоодоог мунданууд түд бүридөө 120—130 мянган километрэ капитальна заабаригүйгөөр ябжа гара. Мүнөөшье хайн.

Ч.САНЖИВ.

Ухибуудые хүмүүжүүлгэ—бүгэдэ арадай хэрэг ✓

КОЛХОЗОЙ ХҮҮГЭДЭЙ КОМБИНАТ

Али нэгэн колхоздо түргэбшөөр түхээрэгдэнэн хүүгэдэй ясли гу, али саадтай зунай хоёр-гурба харын туршада хүдэлжэрхөө гэшээ хаань, һөөт юмэндэ хэды жэлэй урдахана боогдодог хаабза. Ойро зуурааршье хаа, тинхэдэн саад, яслида ябахан үхибүүд гэртээ байханда орходоо нилээд хургаалтай, нарин нягта болодог, тэдэнээрэй эжынэрын һөөргэ таталууртангүй үбэндэ, таряанда хүдэлжэ, колхоздо янала ехэ тула хүргэдэг бэлэй. Гэхэ зуура, нимэ саг зуурааршье хаань, саад, яслин аша туһатайе мэдэжэ байбашье, тэрэнне тогтоохо зөөри, хэрэгсэл урдын олонхи колхозуудта үнүү гаража үгэдэггүй, хургуулин наһа хүрөөгүй багшуулые хүмүүжүүлхэ мэргэжэлтэй кадрнууд олодоогүй байгаа. Харин мүнөө үедэ урданайхи орходоо колхоз, совхоз бүхэндэ ганса зунай үедэ бэшэ, түхэрэн жэл соо ясли, саад хүдэлжэ, хүүгэдэе өһоттор хүмүүжүүлхэ, гэрэй эзэн эхэрнүүдые олоор нингын ажалда хамжуулаха хургагүй хайн арга боломжотой бинүү.

Тин мүнөө хүдөө нотатга хүүгэдэй саад, ясли барилга янала дэлгэржэ байна. Энэ талаар иланганга Баргажанай аймгай колхоз, совхозууд хайн жэшэ харуула. Олонхи ажалууныда саг үргэлжин саад, яслинууд хүдэлнэ. Заримдаан үхибүүд түхэрэн сүүдхээр байлагдана.

Жэшээ болгон, Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоздохн хүүгэдэй комбинат абаад үзэе. Яслин, саадтай наһанай табин үхибүүдэй байхаар тивовой байра колхоз өөрингөө зөөри хүүгөөр барихан. Тэрэн хүүгэдэе наадуулаха, эдэлүүлхэ, үнүүлха харууд, уужам таһалга нуудтай. Ванга, туалет, прачечна гэхэшлэн шухала хэрэгтэй түхэрэлтэ түгэд. Бөгөөдөөр хэлбэлдэ, таарамжатай байн байдалтай комбинат баряад, колхоз урданданнаа хойшо колхознуудтайнгаа табяад үхибүүдые түхэрэн сүүдхээр ясли, саадта байлгана.

— Минин гурбан үхибүүд комбинатда ябадаг. Нэгэншье саадтай, хоёрны яслин наһанай юм,—гээд гахайшан Хандама Шагдурова хөөрдөг.—Ухибүүдэйнгөө комбинатда байдаггүй

хаань, намдал ади ганса бөө эхэдэ хайшан гээд ажалда ябаха арга байха нэм. Бүхэлдэ нелдээр үхибүүдээ комбинатда абаажархоб, тэдэнээрэй ябахаааа зоболтогүй ажалда ябахадан хүүдэлмэрилэгшэдэ яаснаа хандуудад, дулаан гэртэ, хото садхалан, ариг сээрээр байханаа гадна, үхибүүднэй байн абууна, хүмүүжүүлгын ашаар ямар долонир, өөр болон гэшээ? Амаралтын үдэр гэртээ ерэхэдэл үхибүүднэй шэнэ һонитой—шүлэг, дуу сээжэлдэн, улам бүри өөрхэ болон өрэдэг гэжэ баясадаг.

Ингэжэ комбинатай аша түрнэе бүхэ түрэлхид үндэрөөр сэгнэдэг. Ухибүүдэйнгөө яслин наадада шэнэ жэлээр комбинатда уригдажа, урмашан баясаанаа аба яжынэр наһан наһан дурдадаг. Хайндэрэйгээр бүтэдэ адилхануудар хубсалтан үхибүүдэйнгөө ээлтэ татаа, хонгор, наринхан, эбтэй нэгэн хоолойр «Пусть всегда будет солнце» гэжэ ород дууе хангуурдахадан түрэлхидэй уяран байханын гайхалгүй, «Снежинки» гэжэ хатарые уяч хүнгэхэнээр гүйсэхдэнэн үхибүүд соо өһөдүнөө хүүбү, багадае харанан түрэлхидэй урмашанын бүрүү бэшэ ааб даа.

Ухибүүдые һүбэлгэн бэрхээр хургаа, болбосоруулан хүмүүжүүлхэ ябалда комбинатай хүдэлмэрилэгшэдэй үүсхэл оролдогто нилээдгүй ехэ. Бургуулин наһа хүрөөгүй үхибүүдые хүмүүжүүлгын ашаар хургадэдэ гүүдхэнэ Надежда Самбуева комбинатдэ эрхилдэ. Тэрэнэй хүдэлбэрээр шударгалгэ, Маргарита Куклина, Санжидма Ринчинова, медсестра-хүмүүжүүлгэдэ Надежда Базаева, Анна Ватуева гэгшэд үхибүүдтэ энхэргэн уринаар хан-

ХҮТЭЛЭЙ АРЫН ОТАРАНУУДА

Урдань эндэ үбэлдөө, хабар юу түр хон-жэн байгша бэлэй. Шамар ургаса хурлажа дүүргэхээр механикаторнуудай хамтын байра хоороржо, гансал харуушан үлэгшэ хэн. Мүнөө энэ үгтэй арын станда ерээлтэй, жэлэй дүрбэн сагта хүн зон ел байдаг болохой. Ушар юуб гэдэ, үнгөрөгшэ намарһаа энэ 3-отара хонин үбэлжжэ заламс. Намартаа тэдэнэр тарлаанай хурта хонидоо адуулжа үүсхэл хуула, таргалуула.

Нааяан эндэ ерэхэдэмнай, ил хэлхэ томо хотые гурбан ондэ хубаарлаад, гурбан отара үбэлжжэ байба. Булгадаа эхэ хонидэй отаранууд. Ахалагша хонидоор Бабаан Цыбиборжиев, Даван Бандаев, Дабэ Бадмаев гэгшэ ажаллана. Эдэнэр ойн байрай жэлдэ хургаа олоор түлжүүлэ, ийнхөөр хэбэха талаар хоорондоо мурисэдэг.

Тээд эдэ гурбан отарын хонид шод хонин хэн гашггүй амар татайгаар ажаллана. Иланганга Бабасан Ринчинович Цыбиборжиевай отарынхид түл хайша абажа байхай. Отарын 433 аду хонидоо дүрбэн зуугаад хургад абаад, нэгшье гарза хоролтоггүй түлжүүлэгдэнэ. Эдэ хонид хургылые гурбан хүн харуурадаг—ахалагша хонидон, гэрэй хамган Бинба Дашиевна, үшнэй хонидон Гомбожап Санжиев, Санжиев.

Эдэнэрэй ажалладаг хото, дорой соо бүхэ юмзынны гуримтай, сөбөр, Эхэ хонидын, хургалын бүлэг бүлгээр байлагдана. Үгтөө хонидын газаа гаргажыа эдэлүүлдэг. Глөгүүгэр хонидоо түбэ, элсэс үгтөө, үдэ бэлт уһалагдаад, тарна тархалой үгтэ адуулдэгдэнэ. Хотондоо олоо адуу сагаан хургад хэдэн олон тарна ганууд соогур дэлхэрэлдэнэ. Үбөөнүүд соогур сөөрхөн уһа, дуу мээл тэжээл, минерална бодосул—даһа, мел хээтэй харгана. Хобто соо — ногоохон түбэн.

— Хургалха хонид үшөө элн,—гээд нүхэр Цыбиборжиев тайгайгаар хөөржэ залана.—Түбэн хонид түд абахадаа зуун хонид бүрнөө зуун хургаа түлжүүлгэн уялгаа бөлүүдхэл байгшэ бди.

Хүрнэ хонидошье ажалтай танилсахада урчатай. Тэдэнэр бидэл зуун хонид бүрнөө 90 хургаа абаад байна. Зүүгөөр отара бүхэндэнь хургалха 40—45 хонид бин.

Улаан-Удэн аймгай «Коммунизм» колхозой ажаллаа бэрээ ниншод ойн байрай жэлдэ абам социалист уялгануудла нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхэл гэжэ хайн.

А. НАГАСЛАЕВ

Түрэл орон доторнай

ТАСС-ай корреспондентүүдэй мэдээлнүүдээ

ТАРИЛГАА ЭХИЛЭЭ

Карачаево-Черкесийн хада хангилгай гүйн талуудуудар тракторай хүчинөөн захаланхай. Энэ автономитобласти ажалууныда хабарай тарилгын хүдэлмэри хаа хаангагүй эхилээ гэжэ ТАСС-ай корреспондент дамжуула. «Кубанский» совхозой тарилгын онго-һото агрегадуудые таряалангайнаа газар дээрэ хамгаана түрүүн гаргажа, эртын тарилга захалаа.

«ДОКТОР ВЕРА» ГЭЖЭ КИНОКАРТИНА

Урам зохёолшо Борис Полевойн повестбор кинокартина буулгаха хүдэлмэри мартын 18-да Калинин хотодо эхилэ. Областинын түбтэхи Революцийн талмай «Мосфильм» павильон гэхээр бөлөд байна. Эндэ һури һөөг сахан асаргаданхай, мун хушанай һүмэ филарээр баригданхай гэжэ ТАСС-ай корреспондент мэдээсэна.

Кино табигша-режиссёр Д. Витч-Бережних, ахамал оператор Э. Гудков, ахамал уран зурааша К. Степанов болон бусад энэ зохёоло Агууежэ Октябрийн 50 жэлэй ойд зөрюула.

Баллинындай экран дээрэ буулгагданан фильм харачанаа гадна, мун тэрээндэ хабаажа байна.

ТАЙГЫН БЭЛЭГ

Нара үлүүтэй сагай үнгэрэмсөөр Байгалай үмэнэхэ тэгтэгтэ тоглойнуудта халбаран ургаха тэрэнги хада уула, хүнхэр жалгануудые ягаа-улаан үнгөрөө долгисуула. Тайгын энэ сөөгшье мөөсвэгэйндэ баһал хайшаадаг. Нинсэл хотын зон Байгалай үмэнэхэ тэрэнги бэлэгшье мартын 18-да абаба. Эдэнэр үнгэрэгшэ үбэлдөө Штын областхоо 300 мянга гарам энэ нимэ хайхан ургамал абахан байна.

ЗҮҮН СИБИРЬ—БАРАГДАШАГҮЙ БАЙЛИГТАЙ ХИЗААР

СССР-эй Наукунуудай академиин Сибирьшье отделеин Президиумай нүүдэл зүбөөн Эрхүү хотодо зарлагдаа. Зүүн Сибирини үйлдэбэришын хуене саашадан хүтөөжэ. Эрхүүтэй эрдэм ухаанай центр эмхидхэн байгуула асуудалуудые зүйшэн хэлсэбэ.

ХАБАРАЙ ЗАХИЛНУУДЫЕ—ТҮРҮҮШЫН ЭВЛЭЖЭНДЭ

Ульяновска «Автоталчтэ» гэжэ завод түрүүшын кварталэй захилаар бүтээгдэнэн залчтэнуудай һулушын партине абуула. Оройн колхозууд, совхозууд хабарай тарилгада хөрөгдөгшэ тракторнуудай, автомобильнуудай (милцион үлүүтэй түхэрэй) залчтэнуудые Ульяновскаа абахан. Россия Федерацийн колхозууд болон совхозууд 600 мянга гарам түхэрэйгэй сангай залчтэнуудые Ульяновск заводхо абаад байна гэжэ ТАСС-ай корреспондент мэдээсэба.

СЫР-ДАРЬЯДАХИ ЕХЭ ГРЭС

4,4 миллион киловатт хүсэтэй, халуунай элээр хүдэлдэг угаа томо электростанциин гол түхэрэлтэнуудэй барилга Сыр-Дарья муроной эрье дээрэ ади һубагууд малагтааар эхилээ гэжэ ТАСС-ай корреспондент Ташкентдэ дамжуула. Бухаргай газ танда туһанш болгогдон ашаглагдаха юм.

МИНДАЛИН ШУГЫНУУД

Таджикстанай үншнөө хойшо миндаль ургуудад юм. Республикын хойто зүгтэй Кандалан хотын нэрэнэ таджикһаа бураал болгожо оршуулал — «миндальнин урдагд газар» гэһэн удхатай болно. Миндаль молоной үрэдэ 70 процент хүрэтэр тоһон бин байдаг. Миндальнин гол ба тоһые торт, пирожно, конфета, мороженно буйлуулхада, мун эдэе хоолой, парфюмернэ үйлдэбэридэ, медициндэ хэрэглэдэг. Энэ республикын эсэртлгшэд Таджикстанай урда ба хойто зүгтэй ногагуула үнэтэ молоной шэнэ һөөгүүдые һуулгажа эхилээ гэжэ ТАСС-ай корреспондент Душанбедэ мэдээсэба.

ТУРГАЙН ТАЛАДА КЕМПИГЕНУУД

Тургайн талын үнэ сөөрэмүүд элээ шүүбүүдаар, заагаһаар элөөр гэжэ суурхадг. Агнуурин хана соо эндэ галуун, нугаһан угаа олоороо сүлхэдэг. Ная эхилһэн ануушанышье олоогүй бусхагүй байха. Заагаһаа-спортсмен хүн ешинитэй гарабал, үдэрэй арбад—хорьд сурхай барихал байха. Хоелантин, хадарин гэхэ мэтэ заагаһад мун лэ олоор барилддаг.

Агнуудаар, заагаһаар баян Тургайн тала худар үдэр бүри олоог

ЗУУН СИБИРЬ—БАРАГДАШАГҮЙ БАЙЛИГТАЙ ХИЗААР

СССР-эй Наукунуудай академиин Сибирьшье отделеин Президиумай нүүдэл зүбөөн Эрхүү хотодо зарлагдаа. Зүүн Сибирини үйлдэбэришын хуене саашадан хүтөөжэ. Эрхүүтэй эрдэм ухаанай центр эмхидхэн байгуула асуудалуудые зүйшэн хэлсэбэ.

1919 онһоо КПСС-эй гэлүүн, Үбэлэй ордоние довтолсоһон Филипп Гаврилович Пашов Ужгородой 3-дахы дунда хургуулинн хурагшадта айшаар ерээ. Олон хүн сулгаржа, тэрэнэй хонин хөөрөө шагнаба. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Филипп Гаврилович Пашов комсомолшуудтай дунда.

ТАСС-ай фотохронин.

АЗЕРБАЙДЖАН. Карадагай нефть-газтай газарта, Апшеронной баруун урда эрьдэ, нефть олоборилгын һонин үйлдэбэри эмхидхэгдэнхэй. Тинис 10 үйлдэбэри бин юм. 11-дэхини баригдажа байна. Энэһэй утын хэмжээ 1500 метр байхаар харалагдана. Эндэхи даамба дэзгүүр асфальттай харгы баригдаха, тэрэ ниее зүбуулан нефть ба газай соргонууд, электрын элшэ хус дамжуул ха лиминууд татагдаха. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (зүүн гарһаа): тусхай даамбануудай түхэл шэнжэ. ТАСС-ай фотохронин.

ТАСС-ай фотохронин.

Баяхан Улаан-Удэдэ республикын министрствэнүүд болон ведомствэнүүдэй хутэлбэрилэгшэдэй семинар үнгэрэгдэбэ. Семинарта хабаадагшад хуөө ажахые мүнөө нийрэм эрдэм ухаанай ёһо гуримаар хүтөөжэ тухай һонирхолтой ажил хэл шагнаба. Элидхэлэй автор—экономическа эрдэмэй кандидат, хуөө ажахын Бүхэрөсийн институтай Дунда-Ураалай филиалай

БОНИРХОЛТОЙ ЭЛИДХЭЛ

Баяхан Улаан-Удэдэ республикын министрствэнүүд болон ведомствэнүүдэй хутэлбэрилэгшэдэй семинар үнгэрэгдэбэ. Семинарта хабаадагшад хуөө ажахые мүнөө нийрэм эрдэм ухаанай ёһо гуримаар хүтөөжэ тухай һонирхолтой ажил хэл шагнаба. Элидхэлэй автор—экономическа эрдэмэй кандидат, хуөө ажахын Бүхэрөсийн институтай Дунда-Ураалай филиалай

хүтэлбэрилэгшэ Владимир Федорич Башмачников. Энэ нүхэрэй научно-техническэ мэдээсэл болон пропагандын Бурядай байшан, «Знание» бүлгэмэй уралаар республикадамай айлшаар ерэнхай.

Эрдэмтэ В. Ф. Башмачников Бурядайһын олон районнуудта элидхэл хэхээр хараална.

Г. ГАРМАЕВ.

БОЛБОСОН ТҮХЭЛТЭЙ

Коммунальня предприятинуудай Түхэнэй комбинат аймагайнгаа түб тосхоние шэнэдхэн, байра барилгануудар шэмэглэхэ, болбосон түхэлтэй болгохо талаар жэл бүхэндэ ехэ хүдэлмэри хэнэ.

Энэ комбинат үнгэрэгшэ жэлдэ дүрбэн байратай хоёр гэр, наймаг байратай хоёр даххар нэгэ гэр, индигнат хургуулин хамтын хоёр байра, 60 хүүгэдэй һууригэй саал, аймагай Соёлой байшан бариха дүүргэ. Гадна 10 гэр капиталнаар заһанан, Харлангууд гэжэ газарта пионерүүдэй лагерэ барихан байна.

Аймагай түб—Хэрэн тосхоние болбосон түхэлтэй болгогдор мунга зөөри ехээр һомологдон. Байгша ондо энэ харагтэ 400 мянган түхэриг гаргашалагдахаар харалагдана. Энэ хада һөһөндөһойхио орходоо хоёр дахин шахуу ехэ хүдэлмэри хэхэдэ болно.

Нөһөндө энэ баригданан Соёлой байшангай газаруурхи гоёолдог, элдэб ургамалуудуудар ноһооруу-

лагдаха юм. Тэндэ уншалгын павильон, эдэлэлгын газар, мөбөл, баскетболтой талмай, элэкиноэстрада, хатар таңцан талмай, дуужин һөнжүүхэй, аутотөһүүдэртэ һуужа амарха һарин гэхэ мэтэ барилгажа байна.

Гадна 8 байратай нэгэ гуримха, 6 гэр капиталнаар ади аймагай түбэй гадмжануудые руулагдаха юм. Советскэ (Совет Герой) Ямабол Тулавай ади тойруулан мөбөл һуулгажа мэдэнэ.

Мүнөө барилгын мөдө бэлдэ талаар ехэ хүдэлмэри хэхэдэ үнгэрэгшэ үбэлэй үедэ 2000 метр шахуу мөдөл бэлдэжэ байха юм.

М. БУДАК

НАМАГ ХАТААДАХАН

ЗАХААМИН. ХХН партинын нэрэмжэтэ колхозой Даван Бандаев гэжэ газарта дүшөөг абаһалан уһалагдаха юм. Тингэбэл түрэн ойн байрн жэлүүдтэ 200—250 метр саиһалан элдэдэг байн. Мун энэ отряд хуушарһан һанаабуудые абажа, саиһангай газар гөрйотэй үхэлтэй хонид зоритго гайнхай.

Г. ТУГУТОВ

УРАН ЗОХЁОЛШО, ЭРХЭТЭН, ТЭМСЭЛШЭ

Имджан Ибрагимов эрхмэй эрхич тусгай тоодо орохо ёһоороо ороно профессор П. С. Коган Ибрагимов тухай хэлэеэ. Тэрэ үзөөрөөшье мэдэжэ тагсаа зохиолшын хээн юмэнэ. Олон яһатангай соёл болон хөгжэлтэдэ тэрэ оорин-орин оруулһан, нэрээ алдһан байна. Ажабайдалайн байһаншье наа, творческо мууладан ямаршье хүн байһа. Түрүүшн ородой эсэйн (1905 он) үедэ тэрэ болтолтой хуби заяагаа холмох. Татар прозын үндэһеэ илбасхатайгаа хамта Галимджан Ибрагимов шүүмжэлхэ хэһе хүтэлбэрлэжэ ябанан

оролсоод, социалис реализмын шүүмжэлэл, публицистикэ хүгжөөлдөг илангаа ехэ анхрал хандуулан юм. 1907 ондо бэшгэдэйн «Шакрида Зайн медрешэе намуулаа» гэдэн расказын уран зохиолшын түрүүшн туршлага болон. Тэрэ гэдэн хойшо шэнэ зохиолууд хойно хойноо хубарилдажа эхилһэн.

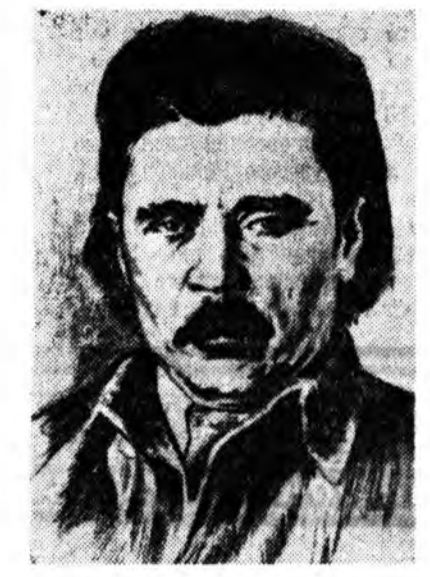
Ибрагимов гансашье уран зохиолшон байһан бэш, мүн эрдэмтэн-гүүхээн, лингвист, шүүмжэлэгшэ, энэрхы сэдхэлтэй багша байһан юм. Гэбэшье нитын ажал ябуулагша, революционер, тэмсэлшэ байһаниень маргана огто болохогүй.

1917 ондо «Прек» (Эрхэ сүлөө) гэжэ газетэдэ худэлжэ байхадан, нухэдэнь очерк бэшэхэнь гуйһан гэхэ. Тинхэдэнь Ибрагимов тэрэ дороо политическа удхатай статья бэшээн юм. Революцинон худэлшөөнэй үедэ публицистикын үгэ нүлөө эхэтэй байгаа бишу. Мүн энэ үедэ Ибрагимовэй бэлнэ шадабар мэдэхээр уграһан, ёһот революционер байһанаа харуулжа шадаһан юм.

1917 оной Февральска, Октябрьска революцинуудай үедэ нүхэр Ибрагимов политическа хургуули гарһан байна. Зүүнэй тала барид эсернуудтай партида байсаһаншье наа, большевнигүүдтэй ханалана нэгдэһэн байһан, политическа программаны улам һонирхуулагша бэлэй. Октябрьн дүлтэй үдэрнүүдтэй үедэ Ибрагимов арад зононгоо дунда байһан, ойгууламжын худэлмэри эдэбхитэйгээр ябууһан юм.

Уредительска суглаанда депутат даар һунгагдан тула Галимджан Ибрагимов 1918 оной январин таванай үдэр Петроград эрэлсэбэ. Советскэ правительствын деклара-

цине мэдэржэ үгөөгүй байһанда тус учредительска бүлэг нүхэдтэйгөө сугтаа гаража ошонон байгаа. Советуудай бүхэроссин гурбадахэ сьезд дунгэ тэрэ ВЦИК-тэ гашуунээр һурагдаба. Мэдэжэ революционер-ленинец Муллаһур Вахи-

Г. Ибрагимов

тар хэлэ хүгжөөжэ, орфографиянь һайжаруулаха талаар ехэ худэлмэри хэнэ. Татарай национальна культура хүгжөөлгэдэ бүхы анхаралаа зүндүүлэ. Шухала асуудалнуудые хандуһан хэлсэлгэдэ эдэбхитэйгээр хабаадажа, удха эхэтэй дурадхал, һанамжануудые оруула. Уран зохиолшын ажал эхээр хүндэлэгдэжэ, 1928 ондо Ажалай Геройн нэрэ эргэдэ хүртэһэн байна.

Ушханай ханладатай байбашье, Ибрагимов уран зохиолтойгоо хахасагүй. Шэнэ үе сагай хүн, тэрэнэй абарн зан, һанал эрмэлзэл уран зохиолшы һонирхуула. Хэрбэз революцинон урда тэ зохиолшо башуула дурагуйдэһэн үгэтэйшүүд тухай бэшэдэг, тэмсэлтэй харгыда тэдэнжэ гаргажа шададаггүй наа, һүүшнэй зохиолнуудын тэд ондо болонхой. «Шэнэ хүнүүд» гэдэн томохон жүжэг соогоо шанга гэгшын тулалдаан соогуур эрхэ сүлөө ололошон хүнүүдые харуула. Гол герой Батырхан гэгшөн түрүүшээр гансаараа булалгаана. Инаг басагаа аршалхын тула нотагайнгэа баяниё алажархана. Тингэдэ сүлээлдэ эльгэгдэнэ. Этгэл энэ үедэ тэрэ революционернуудтэй нүхсэнэ, ухаан мэдэрлэньше тэд ондо болон. Батырханай абарн зан хагуужана, революцинон худал соробихон дүлэтэнэ. Һүүдэһэр тэрэ Улаан сэргэтэй команд болон.

«Улаан үнгэ тухай үгүүлэл» гэдэн туужа соонь мүн бая романтическа худал соробихон. Революцинон уын хүнүүдтэй бидэ танилсанайда. Беляя гэжэ мураной ойро шадар хүл дээрэһеэ гараһан табан худуудые революцинон дүлэтэ долгин хахасуула юм. Тингэбэшье тэднэ булгада революционернууд болонхой. Хоёр ангийн хоорондуур төөрнөжэ ябаашадшы бин.

Гэхэтэй хамта, Г. Ибрагимов социальн-психологическа романаһ үндэһе һуури табигшадтай нэгэн болон. «Залуу зүрхэн» гэдэн романинь энэниень бодогоор гаршалһан. Гадна уран зохиолшо татар эхэнэрые зүбөөр харуулжа шадаһан байна. «Татар эхэнэрэй хуби заяан» гэдэн роман соонь татарнуудай хушун һуудал байдалыё татар эхэнэрүүдтэй доромжлоулжа абайһынь мэдэхэдэе уншгашад сэдхэлээ худэлгэхэ юм. Энэ романинь уран зохиолшын нэрэ алдаршуулха ёһоороо алдаршууһан байна. «Манай үдэрнүүд», «Холоноо үндэһэтэй изагуур» гэдэн романууд татар арадай дундахи революцинон худэлөө, түүхэ болон һуудал байдалыё бодогоор харууһан. Зарим зохиолнуудаа Ибрагимов хэды дахин заһанан байна. Жэ шээлбэл, «Манай үдэрнүүд» гэдэн романаһ нэгдэхэн хуби 1914 жэлдэ бэшгэдэһэн аад, тэрэн аяар 1920 ондо ном болгодогоо гарһан байна. 1934 жэлдэ уран зохиолшо тэрэ романаа дахин заһанан юм. Зохиол соогоо Ибрагимов татар арадай түүхын хөгжэлтэ дээрэ ангийн тэмсэл зүбөөр харуулжа шадаа. Эндэнь эдэбхэ гүхэлэй хуудууд хабаадана. Шажанай хургуулин шайбарн, худэлмэришад, наймаашаднаа ахилэдэ, интеллигенци мурашор байлсаха юм. Гэбэшье хүн бүхэнинь онсо өрын мялг шонжотэй, абарн зантай. Национальна интеллигенцинон дундахи революцинон худэлөөн хүсэдөөр харуулагдана.

Галимджан Ибрагимовай творчество тухай энэхэн статья соо хүсэдөөр хэлэхын аргагүй. Саашадашы шэнжэлэгдэжэ байха, тэрэнэй мундэлһэн татар совет проза саашадашы хүгжэн һалбархал байха.

Гали ХАЛИТОВ, Вячеслав ВОЗДВИЖЕНСКИЙ, СССР-эй Наукуудай академикин, Казаньдахы хэлэ бэшгэй, уран зохиолой болон түүхын институтдай эрдэмтэд.

БАРХАН УУЛЫН ХОРМОЙДО...

(Уран хайханай республиканска харалын һүүлээр)

Бархан уула, Бархан уула тунгэ, Байгал далайн тунгэ Радногоор дамжуулагданаһай аалга хүнэй зүрхэ сэдхэлэжэ, Бархан нутаг дэргүүр хөөрөн задалһа. Танил ша дулана хэбэртэй. Бархарадио шагналтад басана. Владимир Буревийай хабаа гаргана...

гэһэн үндэр нэрэ зэргэ минн олгодоогүйн мэдэжэ. Барханай арадай театр өөрынгөө ёһо зайшлатай боложо ябанан. Өөрынгөө уран хурса шадабартай артистнартэй, олон тоот эдэбхиттэй. Тэдэнэй нэгэн Даржан Бадмаевич Бадмаев болон.

болбосоролой ажалда бүхы зүрхэнгөө дурлаххай. Колхозой электрик монгөр Малаахан Гомбоев, һаалишан Сээг Раднаева, тоо бүридхэгшэ Базар Гармаев, Барханай сомоной Советэй худэлмэригэшэ Нина Гармаева, нотагай хургуулин багшамар Василий Балжинев, Долгор Ринчинова, Бүбэй Раднаев, почтын худэлмэригэшэ Зиланда Намжеева, зоотехник Юрий Яковлев, библиотекар Роза Ешнова болон бусад хүсэ шадалаа, эрмэлзэлгээ театрайгаа хүгжэлтэ зориулаа бишу.

Илькай Раднаеваа шагналтад багал гоё байгаа... Лениной орденго Буралай оперы театрай дуушад, Бурла АССР-эй габыята артист Владимир Бурев Николай Барханай клубай хайханай самодельность коллективнээ урган гарһан

Даржан Бадмаевич эдир залууһаа эхилээд эндэр дээрэ шүлэг уншдаг, дуу дууладаг, жүжгүүдтэ хабаалсадаг байһан. Тэрэ гэгшэр хорин табан жэл болоо. Мүноо арадай театрай уран зурагшаар худэлмэригэшэ.

Барханай арадай театр бин болоһоор үннэй гэжэ хэлэхын аргагүй. Теад богони саг соо театрай коллектив уран шадабартай онсо мэргэжэлтэй болонхой. Гүйсэдхэгшэн жүжгүүдэһын тоогооршье энэниё баримталмаар. Гөбөл Хоца Намсараевай «Тайшаагай ташуур», «Жаргалтай тудхуур», Жамоз Тумуновай «Сэсэгмаа», Намжил Валданогой «Дүлэн», Даширабдан Батожобайн «Барометр шуурга харуула», «Галта мурэн», «Сэлмэг тэнгэрин сахилгаан», «Зүрхэнэй шарха», «Дойбол сохилго», Цырен Шагжинай «Будамшуу», «Түрүүшн жэл», «Шүдхэртэй сүндүүг», «Һашхал» гэхэ мэтэ томо жүжгүүд театрай репертуарта батаар оронхой.

Илькай Раднаева шагналатад багал гоё байгаа... Лениной орденго Буралай оперы театрай дуушад, Бурла АССР-эй габыята артист Владимир Бурев Николай Барханай клубай хайханай самодельность коллективнээ урган гарһан

Арадай театрай артистууд тус тусгаа өөрынгөө мэргэжэлтэй. Булдажам Дмитриевна Будаева багша юм. Ухибүүдыё хүмүүжүүлхынгээ, хургахынгээ хуужуугаар бүхы сүлөөтэй сагаа театрга зориула. Ара найматыйдаа уран хайханай самодельность хабаадажа эхилһэн. Гушаад жэлэй туршлада тооложо барангай олон рольнуудые наадаһан байха.

Наяхан үнгэрһэн арадай театруудай республикын харалгада барханайхид Дарижан Батожобайн «Зүрхэнэй шарха», Чойжо-Нима Гениновэй «Соёлмаа, Батожобайн» гэдэн жүжгүүдыё гүйсэдхэжэ, нэгдэхы һуури эзэлээд, Буралай Соёл культурын министрствын нэгдэхы шатын диплом болон үнэтэ шанда хүртэһэн байна. Республик дотороо шалгаралд, барханайхид Красноярск городто үнгэргэгдэһэн арадай театруудай зональна харалгада хабаалсажа, хоёртохи шатын дипломоор шагнадаба.

Илькай Раднаева шагналатад багал гоё байгаа... Лениной орденго Буралай оперы театрай дуушад, Бурла АССР-эй габыята артист Владимир Бурев Николай Барханай клубай хайханай самодельность коллективнээ урган гарһан

Илгэтэ театрайхидэй залжээтэ жүжгөө бэлдэжэ байтар, үндэр томо бээтэй, наранай элшэдэ нилээд лэ һарбүүһэн шарайтай хүн орожо эрбэ. Радна Ешонович тэрэ хүниё дулаанаар мөндөлнэхэ зуураа:

Наяхан үнгэрһэн арадай театруудай республикын харалгада барханайхид Дарижан Батожобайн «Зүрхэнэй шарха», Чойжо-Нима Гениновэй «Соёлмаа, Батожобайн» гэдэн жүжгүүдыё гүйсэдхэжэ, нэгдэхы һуури эзэлээд, Буралай Соёл культурын министрствын нэгдэхы шатын диплом болон үнэтэ шанда хүртэһэн байна. Республик дотороо шалгаралд, барханайхид Красноярск городто үнгэргэгдэһэн арадай театруудай зональна харалгада хабаалсажа, хоёртохи шатын дипломоор шагнадаба.

Илькай Раднаева шагналатад багал гоё байгаа... Лениной орденго Буралай оперы театрай дуушад, Бурла АССР-эй габыята артист Владимир Бурев Николай Барханай клубай хайханай самодельность коллективнээ урган гарһан

Илькай Раднаева шагналатад багал гоё байгаа... Лениной орденго Буралай оперы театрай дуушад, Бурла АССР-эй габыята артист Владимир Бурев Николай Барханай клубай хайханай самодельность коллективнээ урган гарһан

Илькай Раднаева шагналатад багал гоё байгаа... Лениной орденго Буралай оперы театрай дуушад, Бурла АССР-эй габыята артист Владимир Бурев Николай Барханай клубай хайханай самодельность коллективнээ урган гарһан

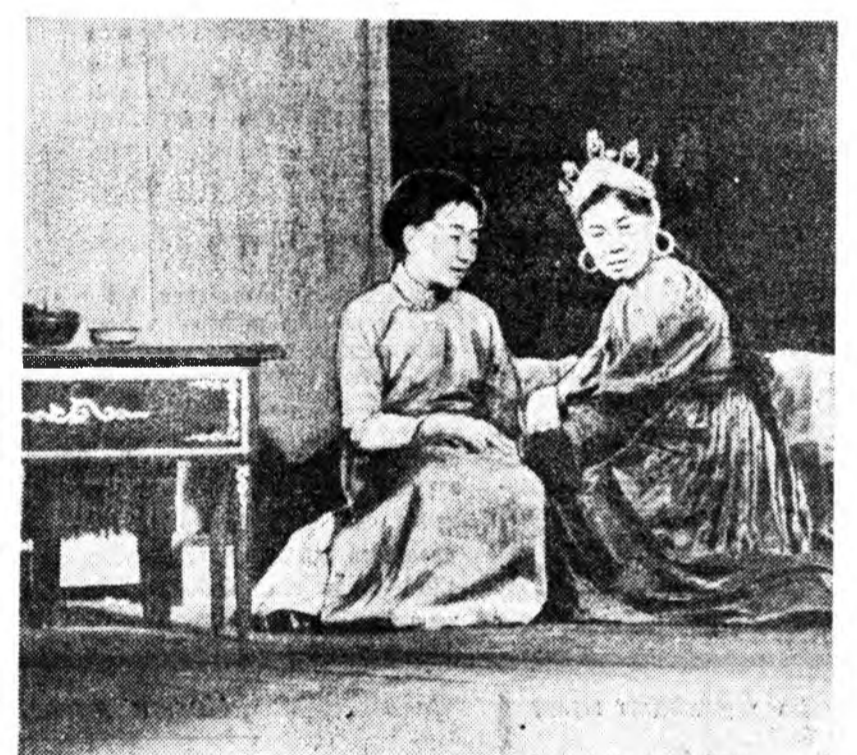
Илькай Раднаева шагналатад багал гоё байгаа... Лениной орденго Буралай оперы театрай дуушад, Бурла АССР-эй габыята артист Владимир Бурев Николай Барханай клубай хайханай самодельность коллективнээ урган гарһан

Илькай Раднаева шагналатад багал гоё байгаа... Лениной орденго Буралай оперы театрай дуушад, Бурла АССР-эй габыята артист Владимир Бурев Николай Барханай клубай хайханай самодельность коллективнээ урган гарһан

Илькай Раднаева шагналатад багал гоё байгаа... Лениной орденго Буралай оперы театрай дуушад, Бурла АССР-эй габыята артист Владимир Бурев Николай Барханай клубай хайханай самодельность коллективнээ урган гарһан

Барханай арадай театрайхид Д. Батожобайн «Зүрхэнэй шарха» гэдэн жүжгэе табижа байна. Ф. СОРОКИНОЙ фото.

Барханай арадай театрайхид Ч. Гениновэй «Соёлмаа, Батожобайн» гэдэн жүжгэе табижа байна. Ф. СОРОКИНОЙ фото.

Ирина ВЧЕРАШНЯЯ, Ленинград хотын 88-даху хургуулын багша

Ирина ВЧЕРАШНЯЯ, Ленинград хотын 88-даху хургуулын багша. Раднаа, — Энэ Би танай табиһан «2» сэгналтыё «5» болгобо. Би айгаал ниггэжэ заһажархэб.

Сэхын хэлэ, — гэжэ эсэгэнь баалана. — Бидэ абатаа кинодо, мүн городой зах ошохо гэгэһэн байгаады. Теэд лэ һайн уруаа наа, ошохо байгаа хаямбэ. «Хоёрые» абаа наа, ошохогүй гэдэн хэлсээртэй байгаады. Тинн би тэрэ сэгналтыё «5» болгобо, — гэжэ Пети аалиханаар дуугарна.

Ирина ВЧЕРАШНЯЯ, Ленинград хотын 88-даху хургуулын багша. Раднаа, — Энэ Би танай табиһан «2» сэгналтыё «5» болгобо. Би айгаал ниггэжэ заһажархэб.

Сэхын хэлэ, — гэжэ эсэгэнь баалана. — Бидэ абатаа кинодо, мүн городой зах ошохо гэгэһэн байгаады. Теэд лэ һайн уруаа наа, ошохо байгаа хаямбэ. «Хоёрые» абаа наа, ошохогүй гэдэн хэлсээртэй байгаады. Тинн би тэрэ сэгналтыё «5» болгобо, — гэжэ Пети аалиханаар дуугарна.

ХАМТЫН ХҮСӨӨР

хожим болёо. Петинг гаража ошоһоной һүүдээр, эсэгэнь намда ниггэжэ хэлэбэ: — Хүбүүнэйгээ хожом худалаар хэлэхэгүйн тула мүнөө ниггэжэ ганда асарга гэшөө. Үнэндэ аһалат һайн, зоригтой, сэхэ хүбүүн лэ даа. Теэд, тогтуурингүй, тэршээ гэшөөн аргагүй. Мүү замара ябашахагүйн тула адаглажа байн. Тиннмээ би холо танда эрэнжэ байха.

«Видэ» гэдэн үгыё тон юрьшхээр, өөрыншэһэн хэлэһэн дээрһаа, һуругуул гар бүлэ хоёрые нэгэ бүхэл гэжэ энэ хүн тоолоно, хүбүүн хүүмүүжүүлхэ хэрэгтэни, ямаршы бэрхшээлтэй дайралдаа наа, — дабажа шадаха хүн байна гэжэ ойлого һам.

Нартай хүбүүд. Сержа хэшээлдээ бэлдэхэнье болшоно. Жыдээ шаруунгэр хандана бэшэ ааб даа, эгүүр ондоохон лэ болонхой. Амал байдалахи бүхы харгы амьсэни нээхэ юмэн энэ спорт болон гэжэ Сержа ойлогонхой.

Ирина ВЧЕРАШНЯЯ, Ленинград хотын 88-даху хургуулын багша. Раднаа, — Энэ Би танай табиһан «2» сэгналтыё «5» болгобо. Би айгаал ниггэжэ заһажархэб.

Нартай хүбүүд. Сержа хэшээлдээ бэлдэхэнье болшоно. Жыдээ шаруунгэр хандана бэшэ ааб даа, эгүүр ондоохон лэ болонхой. Амал байдалахи бүхы харгы амьсэни нээхэ юмэн энэ спорт болон гэжэ Сержа ойлогонхой.

Сержа хэшээлдээ бэлдэхэнье болшоно. Жыдээ шаруунгэр хандана бэшэ ааб даа, эгүүр ондоохон лэ болонхой. Амал байдалахи бүхы харгы амьсэни нээхэ юмэн энэ спорт болон гэжэ Сержа ойлогонхой.

Угэ дуулажа үгөөгүй, шарүүн абадлар хэлэе болшоно. Тэрүүдөө бусалт тулоо худэлмэригэшэ орхилго бишу. Угэһи, ши, юун гэжэ һананам? — гэжэ нүхэртөө хандала. — Бишье тингэжэ болонб. Басагаһнай манда ухаа зааба ба юм. — Бидэ муугаар худэлөө һэн гүйдл даа? Дневнигэмнай ландаа «5» сэгналтэ бинд, — гэжэ Лена уйлганан байла дуугарба. — «5» сэгналтэ абхайн түлөө худэлөө хаймта. Аһи басагадтаа туһалха дурагүй байгаат, — гэжэ Танин эсэгэ сухалтайгаар дуугарба. — Багсаад юшыё дуугаргагүй. Тингээд һүүдээрнэ. Лена уйлганан байла: — Өүндэ тингэжэ хэлэнэт даа? Бидэ ойлогогүй хаямбиди. Худэлмэришөө шэлээрхэшыё бэшэбли туһалха газартай туһалгалшыё байгаады. Харин энэ улаа нимэ юмэн болшоно, — гэжэ хэлэбэ. — Басагадта зэмэ асуулаха ёһотой гэжэ түрэхидынь шангарба. — Мастергаа шаруунгэр хандаһанайн түлөө бэшэ юм ааб даа. Зүгөөр тингэжэ шарүүн зан гаргаха гэшэ башыё аягүй. Ямар ба даа, харин хүнүүд шэнгээр цехээ хэйһэшыё унд гаража: ошонойншье түлөө зэмэ асуулаха ёһотой. — гэжэ Ленин аха хэлэбэ. — Түрэхид олоороо манай хургуулида эрэлэг боложо байхай. Түрэхид болон башанартай хоорондоо нэгэ амин, ёһотой орлол байдал тогтоодоол, үхибүүдынь хүмүүжэлдэ һайн байна гэжэ ойлогон болшо. Нээрэшыё түрэхидтэй хамта ниггэжэ хүмүүжэлтын асуудалар болото харуг хэлэбэ. Ура гарана гэжэ һаналдаа, маншаные урматый байдаг. (АНН)

ЭМШЭЛЭГШЭДЭЙ КОНФЕРЕНЦ

Ард зоний агуур энх бодлого хэрэгжүүлэх арга замыг тодорхойлох үүднээс Улаанбаатар хотноо эмшлэгчдийн хурал болж өдөр өдөр хуралдаж байна. Энэ хуралд эмшлэгчдийн төлөөлөгчид оролцож, эмшлэгчдийн ажиллагааг зохицуулах тухай төлөвлөгөөг баталж, эмшлэгчдийн хуралдааныг зохион явуулах тухай шийдвэр гаргажээ.

Эндхэл хэвэн аймгаар гэрэл зурагч С. Н. Цыренов, дондо жалаа явдал амжиргаа, эмшлэгчдийн ажиллагааг зохицуулах тухай төлөвлөгөөг баталж, эмшлэгчдийн хуралдааныг зохион явуулах тухай шийдвэр гаргажээ.

Эндхэл хэвэн аймгаар гэрэл зурагч С. Н. Цыренов, дондо жалаа явдал амжиргаа, эмшлэгчдийн ажиллагааг зохицуулах тухай төлөвлөгөөг баталж, эмшлэгчдийн хуралдааныг зохион явуулах тухай шийдвэр гаргажээ.

Эндхэл хэвэн аймгаар гэрэл зурагч С. Н. Цыренов, дондо жалаа явдал амжиргаа, эмшлэгчдийн ажиллагааг зохицуулах тухай төлөвлөгөөг баталж, эмшлэгчдийн хуралдааныг зохион явуулах тухай шийдвэр гаргажээ.

Эндхэл хэвэн аймгаар гэрэл зурагч С. Н. Цыренов, дондо жалаа явдал амжиргаа, эмшлэгчдийн ажиллагааг зохицуулах тухай төлөвлөгөөг баталж, эмшлэгчдийн хуралдааныг зохион явуулах тухай шийдвэр гаргажээ.

Эндхэл хэвэн аймгаар гэрэл зурагч С. Н. Цыренов, дондо жалаа явдал амжиргаа, эмшлэгчдийн ажиллагааг зохицуулах тухай төлөвлөгөөг баталж, эмшлэгчдийн хуралдааныг зохион явуулах тухай шийдвэр гаргажээ.

Эндхэл хэвэн аймгаар гэрэл зурагч С. Н. Цыренов, дондо жалаа явдал амжиргаа, эмшлэгчдийн ажиллагааг зохицуулах тухай төлөвлөгөөг баталж, эмшлэгчдийн хуралдааныг зохион явуулах тухай шийдвэр гаргажээ.

Эндхэл хэвэн аймгаар гэрэл зурагч С. Н. Цыренов, дондо жалаа явдал амжиргаа, эмшлэгчдийн ажиллагааг зохицуулах тухай төлөвлөгөөг баталж, эмшлэгчдийн хуралдааныг зохион явуулах тухай шийдвэр гаргажээ.

Эндхэл хэвэн аймгаар гэрэл зурагч С. Н. Цыренов, дондо жалаа явдал амжиргаа, эмшлэгчдийн ажиллагааг зохицуулах тухай төлөвлөгөөг баталж, эмшлэгчдийн хуралдааныг зохион явуулах тухай шийдвэр гаргажээ.

Эндхэл хэвэн аймгаар гэрэл зурагч С. Н. Цыренов, дондо жалаа явдал амжиргаа, эмшлэгчдийн ажиллагааг зохицуулах тухай төлөвлөгөөг баталж, эмшлэгчдийн хуралдааныг зохион явуулах тухай шийдвэр гаргажээ.

Эндхэл хэвэн аймгаар гэрэл зурагч С. Н. Цыренов, дондо жалаа явдал амжиргаа, эмшлэгчдийн ажиллагааг зохицуулах тухай төлөвлөгөөг баталж, эмшлэгчдийн хуралдааныг зохион явуулах тухай шийдвэр гаргажээ.

Эндхэл хэвэн аймгаар гэрэл зурагч С. Н. Цыренов, дондо жалаа явдал амжиргаа, эмшлэгчдийн ажиллагааг зохицуулах тухай төлөвлөгөөг баталж, эмшлэгчдийн хуралдааныг зохион явуулах тухай шийдвэр гаргажээ.

Эндхэл хэвэн аймгаар гэрэл зурагч С. Н. Цыренов, дондо жалаа явдал амжиргаа, эмшлэгчдийн ажиллагааг зохицуулах тухай төлөвлөгөөг баталж, эмшлэгчдийн хуралдааныг зохион явуулах тухай шийдвэр гаргажээ.

Эндхэл хэвэн аймгаар гэрэл зурагч С. Н. Цыренов, дондо жалаа явдал амжиргаа, эмшлэгчдийн ажиллагааг зохицуулах тухай төлөвлөгөөг баталж, эмшлэгчдийн хуралдааныг зохион явуулах тухай шийдвэр гаргажээ.

Эндхэл хэвэн аймгаар гэрэл зурагч С. Н. Цыренов, дондо жалаа явдал амжиргаа, эмшлэгчдийн ажиллагааг зохицуулах тухай төлөвлөгөөг баталж, эмшлэгчдийн хуралдааныг зохион явуулах тухай шийдвэр гаргажээ.

Эндхэл хэвэн аймгаар гэрэл зурагч С. Н. Цыренов, дондо жалаа явдал амжиргаа, эмшлэгчдийн ажиллагааг зохицуулах тухай төлөвлөгөөг баталж, эмшлэгчдийн хуралдааныг зохион явуулах тухай шийдвэр гаргажээ.

Эндхэл хэвэн аймгаар гэрэл зурагч С. Н. Цыренов, дондо жалаа явдал амжиргаа, эмшлэгчдийн ажиллагааг зохицуулах тухай төлөвлөгөөг баталж, эмшлэгчдийн хуралдааныг зохион явуулах тухай шийдвэр гаргажээ.

Эндхэл хэвэн аймгаар гэрэл зурагч С. Н. Цыренов, дондо жалаа явдал амжиргаа, эмшлэгчдийн ажиллагааг зохицуулах тухай төлөвлөгөөг баталж, эмшлэгчдийн хуралдааныг зохион явуулах тухай шийдвэр гаргажээ.

СПОРТ

ГЭДХЭН САНААН ЗУРГӨӨР...

Балын дулахан нэгэ үдэр сана ургалзан хүүд хээр гаража, мурьсөөнэйгөө газар тээж шалгалтаа.

Энэ оройн зүүн "Тяжам" гэжэ Илановка заводой туристнар Бургажаний тээжэ байжа. Ангийн гол дээрэ буух юм.

Турисмаар обласной совет республика дотороо самолётоний турисм, плангана багсаамжаал ошохо газараа олохо спорт хуржөөхэ ябадала анхарал багал хандуула гэжэ тэмдэглэхэ харгалжэ.

Энэ оройн зүүн "Тяжам" гэжэ Илановка заводой туристнар Бургажаний тээжэ байжа. Ангийн гол дээрэ буух юм.

ХИЛЫН САНААНАА ТЕЛЕФОН • ТЕЛЕГРАФ • РАДИО

Гарольд Вильсонэй мэдүүлгэ

ЛОНДОН. (ТАСС). СССР-эй Министруудай Советэй Түрүүлэгшэ А. Н. Косыгинэй Ангилда эрэд ошонгошо хойшо Советскэ Союзтай хэдэг худалдаа наймаагаа улам ургалдаха гэжэ Англи орлодоно.

Хэдэг наймаагаа бүригээр үргэхэд бодомжотой байнган гэжэ Г. Вильсон хэлбэ.

Апартейдээ хохидогшодто туналха жаса

НЬЮ-Йорк. (ТАСС). Расмн талаар доромжлох усадхаан түлөө төмсөхэ уласхоорондид үдэр дэлхэйн бүхэ ардуудай тэмдэглэхэ үеэр.

дэ барюула. ЮАР-ай правительствен баримталан бээдүүлдэг апартейдэй политикаа хохидогшодто туналха тинэ жаса Генеральна Ассамблейн тогтоолой үндээр бин болгогдонхой.

Урда Вьетнамдахи байлдаанууд

ХАНОЙ. (ТАСС). Урда Вьетнамай Тайнин провинцида Джанкин-сити гэдэн нүүлэ нэрэтэйгээр американуудай амхидхалын мурдагтэ эхэ абуулга буруу нурю.

сэрэгүүд 406 танк ба хуягта машинануудаа, 55 эхэ бүү, 85 самолёт ба вертолёдуудад алдаа.

Л. Джонсоной мэдүүлгэ

ВАШИНГТОН. (ТАСС). США-гай президент Джонсон, гурнай секретари, Ракс ба обороннай министр Макнамара гэжэд Номгон далайн Гуам арал дээрэ зүблөө хэлэний хууль мартын 21-дэ Америкэдэ бусажэ эрэд Америкскэ правительствен хүтэлбэригшэд Вьетнамай дайнтай хобдоотой асуудалуудые Сайгондохой өнөөдэргээр сэргэй-дипломатическа түлөөлөгшэдэй, Сайгонхой хархисэ засагай ажал

абуулагшадтай зүбшлэн байна. Вьетнамай талаар худалдаа саамжадыг дүүргэхэмэй элигчэ гэжэ, Вашингтонхой оршондохи агаарай-сэргэй баазалда самолётоно бумсаараа президент Джонсон мэдүүлбэ.

Урда Вьетнамай патриотуудай туйланан энэ эхэ амжалтисэ шалгалта зуураа тус газарта нингэжэ бингэ; американскэ туримхойнууд революциноно баазануудые хандаргаа, сүлөөлөгшын армийн частинуудые үлэ хэсэ, эндын районийн номдохохо түсэбтэй байн юм.

Информациноно агентствүүдэй мэдээлэлэй ёноор, гурнай зөөри эхэлч хамгаалуу тухай, революци хамгаатайр аригчэ тухай» КНН-гай ЦК-гай, КНН-эй гурнай советэй ба КНН-гай ЦК-гай сэргэй комитетэй мартын 16-дэ гаргабан элбаринууд Нейндэ тарагдала, Хитадай зарим хэсэг районнууда

Урда Вьетнамай патриотуудай туйланан энэ эхэ амжалтисэ шалгалта зуураа тус газарта нингэжэ бингэ; американскэ туримхойнууд революциноно баазануудые хандаргаа, сүлөөлөгшын армийн частинуудые үлэ хэсэ, эндын районийн номдохохо түсэбтэй байн юм.

Информациноно агентствүүдэй мэдээлэлэй ёноор, гурнай зөөри эхэлч хамгаалуу тухай, революци хамгаатайр аригчэ тухай» КНН-гай ЦК-гай, КНН-эй гурнай советэй ба КНН-гай ЦК-гай сэргэй комитетэй мартын 16-дэ гаргабан элбаринууд Нейндэ тарагдала, Хитадай зарим хэсэг районнууда

Урда Вьетнамай патриотуудай туйланан энэ эхэ амжалтисэ шалгалта зуураа тус газарта нингэжэ бингэ; американскэ туримхойнууд революциноно баазануудые хандаргаа, сүлөөлөгшын армийн частинуудые үлэ хэсэ, эндын районийн номдохохо түсэбтэй байн юм.

Информациноно агентствүүдэй мэдээлэлэй ёноор, гурнай зөөри эхэлч хамгаалуу тухай, революци хамгаатайр аригчэ тухай» КНН-гай ЦК-гай, КНН-эй гурнай советэй ба КНН-гай ЦК-гай сэргэй комитетэй мартын 16-дэ гаргабан элбаринууд Нейндэ тарагдала, Хитадай зарим хэсэг районнууда

Урда Вьетнамай патриотуудай туйланан энэ эхэ амжалтисэ шалгалта зуураа тус газарта нингэжэ бингэ; американскэ туримхойнууд революциноно баазануудые хандаргаа, сүлөөлөгшын армийн частинуудые үлэ хэсэ, эндын районийн номдохохо түсэбтэй байн юм.

Информациноно агентствүүдэй мэдээлэлэй ёноор, гурнай зөөри эхэлч хамгаалуу тухай, революци хамгаатайр аригчэ тухай» КНН-гай ЦК-гай, КНН-эй гурнай советэй ба КНН-гай ЦК-гай сэргэй комитетэй мартын 16-дэ гаргабан элбаринууд Нейндэ тарагдала, Хитадай зарим хэсэг районнууда

Урда Вьетнамай патриотуудай туйланан энэ эхэ амжалтисэ шалгалта зуураа тус газарта нингэжэ бингэ; американскэ туримхойнууд революциноно баазануудые хандаргаа, сүлөөлөгшын армийн частинуудые үлэ хэсэ, эндын районийн номдохохо түсэбтэй байн юм.

Информациноно агентствүүдэй мэдээлэлэй ёноор, гурнай зөөри эхэлч хамгаалуу тухай, революци хамгаатайр аригчэ тухай» КНН-гай ЦК-гай, КНН-эй гурнай советэй ба КНН-гай ЦК-гай сэргэй комитетэй мартын 16-дэ гаргабан элбаринууд Нейндэ тарагдала, Хитадай зарим хэсэг районнууда

„Совет засагай 50 жэлэй ой“ гэнэн фотококкурэ

«Партизануудта хүшөө» С. ЦЫДЫПОВЭЙ фото.

«Залуу хүдэлмэршэн», Л. КРИВУЛИНАЙ фото.

УЕЫН ҮЕДЭ ОРШОЖОЛ

МУРЫСЭГШЭ ХҮРШЭНЭРЭЙМНАЙ ЁОНИН

Уэын үедэ оршохол. Мурысэгшэ хүршэнэрэймнай ёонин. Чернышевско - Забайкальскэ локомотивна депоней коллективн предриятнигаа гаргажа продукциян найн шанартай байнине гэришлэн оорын тамгатай Олохо гэжэ шиндэ. Агуухэ Октябрийн 50 жэлэй ойн хүндэлдэ тэрнине ойн марка гэжэ нэрлэе. Тинхэ маркагайгаар гаргагданан продукция тусгаар үндэр шанартай байнаараа шалгарха болоно.

Уэын үедэ оршохол. Мурысэгшэ хүршэнэрэймнай ёонин. Чернышевско - Забайкальскэ локомотивна депоней коллективн предриятнигаа гаргажа продукциян найн шанартай байнине гэришлэн оорын тамгатай Олохо гэжэ шиндэ. Агуухэ Октябрийн 50 жэлэй ойн хүндэлдэ тэрнине ойн марка гэжэ нэрлэе. Тинхэ маркагайгаар гаргагданан продукция тусгаар үндэр шанартай байнаараа шалгарха болоно.

„Совет засагай 50 жэлэй ой“ гэнэн фотококкурэ

„Байгалай үдэшэ“

Аадам, аажам долгиуде Аалхан эльбэн аьдагданар, Алтан гэжэ туяагаа Арал дээгүүр аргамжааар, Загашадай онгоснуудта Байртай гэжэ далан, Сахалинуудай дэлинуудта Улаан дүлэ шарбан, Байгалай үндэр шорду дээр Байшаба үдэшын наран Далайгаа нуульшнхэе харандал Гарабшана эхэ ларан, Байсын үндэр нардан Байртай гэжэ нэнэнэ, Үндэр эрьсэээ буга Улын, улын шэртэнэ, Шубуухайнууд хүюхүгүйшэ Шурган уурхайдаа орохон, Хүхын дунай хүниие Загашадаг гансал утгахань, Баргажан тээхэ буудат Балмад хара халхин Оройдоош үлээдэггүй шэнги, Одоол, одоол помгон, Г. ДАШАБЫЛОВАЙ шүлэг, С. КОНСТАНТИНОВАЙ фото.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Мүнөөдэрэй номерто. Нэгдэххи хуудандаа: «Советуудэ гэдэн турту И шэг, Агуухэ, Октябрьдэ жэлэй ойто» гэжэ рубрика дэ нотаг нотагшаа ерэнэн найн мацинуул. Газар дайдын үзэл байгалаа гэдэн В. Лавренов фоторпортрет.

Манай адрес, телефоннууд. г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Наше телефоны: редактор - 41-18, зам. редактора - 34-30, отв. секретарь - 27-37, отделе промышленного производства - 48-89 и 33-61, сельскохозяйственного производства - 27-50, 46-16 и 60-21, партийной жизни - 40-49, идеологический и советского строительства и быта - 34-93, 24-74, информации - 34-05, редакционная и писем - 38-30 и 25-41.